

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

**Discurs del rector
Juan Luis Gandía Cabedo
en el Solemne Acte d'Obertura
del Curs Acadèmic 2026-2027**

València, 11 de setembre de 2026

En primer lloc, vull agrair sincerament la vostra assistència a aquest acte i saludar també totes les persones que el segueixen a través de la retransmissió en directe. És una mostra dels vincles que la Universitat de València manté amb la societat i de l'interés compartit per la institució i per la funció pública que exerceix.

Cada nou curs acadèmic renova la responsabilitat que la Universitat de València assumeix davant de les persones que confien en ella per a la seua formació i davant d'una societat que espera de nosaltres una docència exigent, una investigació capaç d'ampliar les fronteres del coneixement i un compromís actiu amb el progrés i el benestar col·lectiu. En l'acte que hui celebrem, reafirmem públicament aquestes missions i la nostra condició d'institució pública, autònoma i democràtica, vinculada a la societat valenciana i oberta a la cooperació científica, acadèmica i cultural.

Obrim el curs 2026-2027 en un temps marcat per transformacions científiques, tecnològiques i socials que afecten profundament la manera com generem i transmetem el coneixement, però també per greus conflictes armats, fenòmens climàtics extrems i incerteses que posen en relleu la vigència de les missions essencials de la Universitat.

La tendència a simplificar qüestions cada vegada més complexes i a desvirtuar la realitat, així com les dificultats per construir espais compartits de deliberació, exigeixen que ens servim del nostre propi enteniment, en el sentit que Kant va donar al Sapere aude del poeta Horaci. No es tracta de prescindir del coneixement acumulat ni de considerar inqüestionables les conviccions individuals, sinó de contrastar les afirmacions, ponderar les raons i mantindre oberta la possibilitat de revisar les pròpies certeses, una disposició intel·lectual indispensable per comprendre la complexitat del nostre temps.

Per primera vegada tinc l'honor d'obrir el curs acadèmic com a rector de la Universitat de València, amb la convicció que cal preservar la continuïtat de les seues missions, escoltar la comunitat que les fa possibles i adoptar les decisions necessàries per respondre als canvis i a les necessitats de millora de la institució, sempre al seu servei i al de la societat a la qual ens devem.

Les meues primeres paraules en aquest acte van adreçades a la comunitat universitària. A l'estudiantat, vull animar-lo a implicar-se en la vida universitària, a participar en els seus òrgans de representació i a aprofitar les oportunitats de formació i convivència que té al seu abast, amb una benvinguda especial a les persones que inicien enguany els seus estudis i comencen una etapa en la qual adquiriran els coneixements, els mètodes i els criteris necessaris per comprendre una realitat complexa i formar-se un judici propi.

Al professorat i al personal investigador, els vull agrair l'exigència i la dedicació amb què

desenvolupen la docència i la investigació, i al personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis, reconéixer-li la labor imprescindible que sosté el funcionament de la Universitat i permet que complisca les funcions que té encomanades. A les persones que s'incorporen enguany als diferents col·lectius, vull donar-los la benvinguda a una institució que valora la preparació, l'experiència i la dedicació que aporten i que es renova amb la seua incorporació.

La memòria acadèmica del curs 2025-2026, que acaba de presentar la secretària general, ofereix una visió de conjunt de la labor desenvolupada per la Universitat durant eixe període. Les dades i les actuacions que recull permeten apreciar-ne l'abast i la diversitat, així com els resultats assolits gràcies a l'esforç compartit de les persones que integren els centres, els departaments, els instituts, les unitats i els serveis.

Hui vull tindre presents les companyes i els companys que han arribat al final de la seua

trajectòria professional a la nostra institució durant el curs passat, després de molts anys de dedicació. Els trasllade el nostre reconeixement i la nostra gratitud per la seua contribució i els desitge el millor en la nova etapa que ara inicien. És també moment de recordar amb afecte les persones de la comunitat universitària que ens han deixat durant aquest període i que continuen presents en la memòria col·lectiva de la Universitat.

Mereix un record especial el professor Ramon Lapiedra, que va morir el passat 27 de juliol i ha deixat una empremta perdurable en la nostra institució. Rector entre 1984 i 1994, va ser un intel·lectual compromés i va contribuir decisivament a la consolidació de l'autonomia universitària i a la modernització de la Universitat de València com a institució pública, democràtica, valenciana, científicament exigent i oberta al món. Ho va fer des del compromís amb la societat i la defensa de la raó, la llibertat, la nostra llengua i la independència intel·lectual, amb la fermesa de les seues conviccions i el respecte a la discrepància.

El pròxim mes d'octubre, el Paranimf acollirà un acte institucional d'homenatge a la seua memòria i al seu llegat; hui volem deixar constància del reconeixement, la gratitud i l'afecte amb què el recordem.

La concepció de la universitat pública que el rector Lapiedra va defensar no pot desvincular-se del compromís amb el conjunt de l'educació pública, des de les primeres etapes fins als estudis superiors. Perquè la formació comença molt abans de l'arribada de l'estudiantat a les nostres aules, i la qualitat de la Universitat depén també del treball que realitzen milers de mestres, professores i professors, equips directius, professionals de l'orientació i personal d'administració i serveis. Defensar la universitat pública exigeix, per tant, defensar un sistema educatiu que garantisca la continuïtat del procés formatiu i la igualtat d'oportunitats.

Des del final del curs passat, hem seguit amb atenció el conflicte en l'educació pública no universitària valenciana, que afecta també moltes

persones que estudien o treballen en la nostra institució i que mantenen vincles personals o professionals amb els centres educatius. El passat 9 de juny, el Consell de Govern va aprovar per unanimitat una declaració institucional en suport a les reivindicacions de la comunitat educativa i en defensa de l'educació pública, en la qual demanava que les negociacions avançaren amb la màxima celeritat i amb una voluntat efectiva d'assolir acords que permeteren superar la situació, i reiterava la necessitat de garantir el reconeixement de la tasca docent, l'estabilitat de les plantilles i la disponibilitat dels recursos necessaris per a una educació de qualitat.

La preocupació per les condicions en què el professorat exerceix la seua labor s'estén també a les modificacions introduïdes en l'actuació de la Inspecció Educativa, especialment pel que fa a la neutralitat ideològica, als canals habilitats per comunicar incidències i a les actuacions inspectores que se'n poden derivar. Els canvis normatius introduïts no haurien de condicionar l'exercici

de la docència, provocar autocensura ni situar el professorat sota una sospita que no es correspon amb la seua formació, el seu criteri professional i la seua responsabilitat deontològica.

El pluralisme, la llibertat de consciència i els drets de l'alumnat i de les famílies són principis democràtics que han de ser respectats, però la seua protecció requereix criteris precisos i garanties que també respecten l'autonomia del professorat i preserven la funció educativa com un espai de coneixement, formació i convivència democràtica.

La docència ha de poder abordar, amb el rigor acadèmic i pedagògic necessari, les qüestions complexes que formen part del currículum, de la realitat social i de la formació integral de l'alumnat, sense que la discrepància davant determinats continguts puga confondre's amb l'adoctrinament.

Els drets humans, la igualtat entre dones i homes, la diversitat, la sostenibilitat ambiental, les realitats vinculades a les migracions i els desplaçaments forçats, els conflictes armats,

l'augment de les desigualtats i l'expansió dels discursos d'odi no poden quedar al marge de l'educació, com tampoc no es pot ignorar la diferència entre el coneixement fonamentat i la mera opinió. Educar en els principis democràtics, afavorir el pensament crític i respectar la pluralitat de conviccions formen part de la funció docent i són indispensables per a la formació d'una ciutadania lliure i responsable.

Defensar el conjunt del sistema educatiu públic és defensar també la universitat pública i garantir les condicions que necessita per continuar complint les missions que té encomanades. La presència hui de la ministra de Ciència, Innovació i Universitats i de la secretària autonòmica d'Universitats de la Generalitat ofereix l'oportunitat d'abordar les mesures necessàries per preservar la qualitat de la universitat pública i afrontar els reptes que tenim per davant.

La lliçó inaugural que ha obert aquest acte ha mostrat precisament el valor social de la universitat

pública, en explicar com el coneixement generat a la Universitat permet revisar concepcions consolidades, transformar la pràctica professional i obrir noves possibilitats per millorar l'autonomia i la qualitat de vida de les persones.

La investigació forma part de la pràctica docent, perquè ensenyar no pot limitar-se a transmetre el coneixement disponible, sinó que ha de permetre a l'estudiantat comprendre els mètodes amb què es construeix, els interrogants que impulsen l'avanç de cada disciplina i el procés de revisió crítica que acompanya la generació de nou coneixement.

La recent publicació del rànquing de Xangai ha tornat a situar en l'espai públic el debat sobre la posició internacional de les universitats espanyoles. Els seus resultats han de ser analitzats amb rigor, sense ignorar la informació que proporcionen, però també sense atribuir a cap classificació la capacitat de valorar per si sola la contribució d'una universitat pública a la igualtat d'oportunitats, a la formació de professionals, a la cultura o a la cohesió social.

La cautela amb què hem d'interpretar-los no pot impedir que examinem allò que revelen sobre el nostre potencial científic, perquè la investigació sosté l'avanç del coneixement, confereix a la docència el caràcter crític i actualitzat propi de la formació universitària i contribueix a renovar l'exercici professional i a millorar els serveis públics que la ciutadania necessita.

La capacitat investigadora de la Universitat de València es fonamenta en la diversitat de disciplines, instituts i grups d'investigació, serveis i infraestructures científiques i tècniques. El seu desenvolupament exigeix afavorir la incorporació i la trajectòria de les investigadores i els investigadors més joves, mantindre i actualitzar les infraestructures, disposar de personal tècnic especialitzat i reduir unes càrregues administratives que absorbeixen una part excessiva del temps que hauria de dedicar-se a investigar, ensenyar i transferir coneixement.

La inscripció de Francesc Eiximenis que presideix aquest Paranimf ens exhorta a estimar «saviesa e bon saber» i ens recorda, en la continuació d'aquelles paraules, que aquesta aspiració requereix «bons mestres i bons llibres». Formulada al final del segle XIV, aquesta afirmació conserva una vigència que transcendeix el seu context històric, perquè reconèixer el valor del coneixement implica fer possible que siga cultivat, transmés i posat al servei de la societat.

I fer-ho possible exigeix que les universitats públiques disposem d'un finançament que es corresponga amb les missions que la societat ens atribueix i que ens permeta exercir-les amb les garanties pròpies d'un servei públic essencial.

Les decisions pressupostàries condicionen directament la qualitat de la formació, la capacitat científica, la renovació de les plantilles i les possibilitats de desenvolupament del país, de manera que els recursos destinats a l'educació superior no poden entendre's únicament com

una despesa, sinó com una inversió en el progrés científic, econòmic i social, tal com acredita l'evidència aportada des de fa més de quinze anys per l'Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques sobre les contribucions de les universitats públiques valencianes.

En l'àmbit valencià, la necessitat de dotar les universitats públiques d'un marc financer adequat ha trobat una primera resposta en l'Instrument de programació i finançament plurianual per al període 2026-2029, que constitueix un avanç que hem reconegut perquè estableix mecanismes per atendre els costos derivats de les obligacions normatives, per actualitzar el finançament ordinari, per desenvolupar línies específiques vinculades a les necessitats singulars i per finançar objectius de millora de la qualitat universitària. Tot i això, el seu valor dependrà del desplegament efectiu de les previsions que inclou i del fet que aquestes es traduïsquen en recursos suficients i previsibles que responguen a les necessitats reals de les universitats.

Per això, durant el curs que ara comença, la Generalitat i les universitats hem d'avançar en l'aplicació dels mecanismes d'actualització de la transferència ordinària i, amb caràcter prioritari, en el desenvolupament del finançament de les noves necessitats singulars. La definició d'aquesta línia ha de permetre corregir els desequilibris que subsisteixen entre els recursos assignats i els que resultarien de l'actualització del model anterior, així com concretar i quantificar els requeriments específics derivats de les característiques de cada universitat.

En el cas de la Universitat de València, s'han de considerar la seua dimensió i complexitat, l'amplitud i l'especialització de l'oferta acadèmica, la implantació territorial i un patrimoni cultural, artístic i arquitectònic estretament vinculat a la seua trajectòria històrica. Més del 70 % de la nostra superfície construïda correspon a edificis anteriors a l'inici d'aquest segle, una antiguitat que exigeix actuacions sostingudes de conservació, adequació i renovació, a les quals s'afegeixen els condicionants

específics derivats de la protecció d'alguns immobles com a béns d'interés cultural o de rellevància local. S'ha de considerar igualment la intensa activitat cultural que la Universitat desenvolupa com a part de la seua funció pública, especialment al Centre Cultural La Nau, on hui ens trobem i que aquest mateix any ha obtingut el primer Segell de Patrimoni Europeu de la nostra comunitat.

En els propers mesos, la Generalitat i les universitats també haurem d'abordar el finançament per objectius, mitjançant la definició de les prioritats estratègiques i la subscripció de contractes programa que associen els objectius de millora de la qualitat universitària amb el finançament corresponent i amb l'avaluació dels resultats.

Senyora secretària autonòmica d'Universitats, la suficiència financera és igualment imprescindible per fer efectius els acords que puguem assolir-se en la negociació del IV Conveni Col·lectiu del personal laboral de les universitats públiques valencianes. La millora de les seues condicions laborals i retributives

requereix el compromís de la Generalitat de proporcionar els recursos necessaris, perquè les obligacions econòmiques que se'n deriven no poden ser assumides amb càrrec al finançament ordinari destinat a sostenir la docència, la investigació i el conjunt de l'activitat universitària.

La suficiència financera determina la capacitat d'actuació de les universitats públiques, perquè l'autonomia que tenim reconeguda comporta la facultat i la responsabilitat d'establir les nostres prioritats i adoptar les nostres decisions, però no pot exercir-se de manera efectiva sense els recursos que permeten fer-les realitat. A la Universitat de València ens pertoca definir com afrontem les transformacions que marcaran els pròxims anys i procurar que les prioritats establertes responguen a una concepció coherent de la institució que volem continuar construint.

Així doncs, durant el curs iniciarem l'elaboració del Pla Estratègic 2027-2032, que articularà, amb la participació de la comunitat universitària, el

projecte acadèmic, científic i institucional de la Universitat, ordenarà les prioritats, les vincularà a una programació realista dels recursos i establirà compromisos que puguin ser coneguts i avaluats.

El relleu generacional del professorat, del personal investigador i del personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis exigirà una planificació plurianual que permeti atendre les necessitats estructurals, afavorir les carreres acadèmiques i professionals, incorporar talent jove i preservar el coneixement i l'experiència acumulats.

La transformació digital haurà de simplificar els procediments, integrar els sistemes d'informació i posar la gestió al servei de les persones, en lloc de traslladar a un entorn digital processos que continuen sent innecessàriament complexos. Durant aquest curs incorporarem el vot electrònic als processos electorals, amb plenes garanties jurídiques i tècniques, per facilitar la participació de la comunitat universitària i avançar en la transparència i la qualitat del govern de la institució.

L'abast dels canvis tecnològics no es limita a la gestió ni als mecanismes de participació, sinó que comprén també les funcions acadèmiques i científiques de la Universitat i planteja qüestions que requereixen una orientació institucional definida. La intel·ligència artificial incideix ja en l'aprenentatge, l'autoria i l'avaluació dels treballs acadèmics, els mètodes d'investigació, la protecció de les dades i la fiabilitat del coneixement. El marc institucional que estem elaborant haurà d'orientar-ne l'ús, preservar la integritat acadèmica i científica i garantir la supervisió humana, la privacitat i una formació que permeta conèixer les possibilitats, els límits i els riscos de les eines disponibles.

L'oferta acadèmica haurà d'evolucionar amb el coneixement i amb les necessitats socials i professionals, sense perdre el caràcter generalista de la Universitat de València ni sotmetre la formació a exigències conjunturals. La coherència de les titulacions, la coordinació i la innovació docents, la formació permanent i la revisió dels sistemes d'avaluació i assegurament de la qualitat han de

contribuir a millorar l'ensenyament i a reconéixer adequadament la dedicació del professorat.

L'estudiantat ha d'ocupar una posició central en la vida acadèmica i en les decisions que l'afecten. La posada en marxa del l'Observatori del l'Estudiantat permetrà conéixer millor les condicions que incideixen en les seues trajectòries i fonamentar les decisions que adoptem, mentre que la revisió de les pràctiques i de la preparació per a la incorporació a la vida professional haurà de contribuir a facilitar la transició i a afrontar amb més garanties els canvis que es produeixen en l'àmbit laboral.

La integració en un vicerectorat de les competències que exercia la Delegació del rector per a l'estudiantat haurà de contribuir a millorar la participació de l'estudiantat en el govern de la Universitat. Per a aconseguir-ho, reforçarem el Consell de l'Estudiantat com a òrgan superior de representació i coordinació, així com la seua Mesa i la persona que n'exercisca la coordinació, dotant-los de l'autonomia, els mitjans i la capacitat d'iniciativa

necessaris per intervenir activament en la presa de decisions de la institució.

La política científica haurà de proporcionar estabilitat i continuïtat als equips, reforçar la cooperació entre disciplines i facilitar la participació en projectes competitius d'àmbit estatal i internacional, amb una atenció particular a les investigadores i els investigadors que es troben en les primeres etapes de la carrera acadèmica. La Universitat ha d'oferir les condicions necessàries per desenvolupar projectes d'investigació sòlids i consolidar línies de treball que contribuïsqen de manera continuada a l'avanç científic.

La generació de coneixement ha d'anar acompanyada d'una política de transferència que facilite la seua incorporació a les empreses, les administracions públiques i les organitzacions socials, tant mitjançant la innovació tecnològica com a través d'aportacions que milloren les pràctiques sanitàries i educatives, orienten les polítiques públiques, transformen els sectors

productius o contribuïsquen a afrontar problemes socials, culturals i ambientals.

La planificació institucional haurà d'incloure la conservació i l'adequació dels edificis, l'actualització de les instal·lacions docents i científiques i la construcció de noves infraestructures, espais i equipaments que responguen a l'evolució de l'activitat universitària. Les prioritats s'establiran amb transparència, a partir d'un diagnòstic compartit de les necessitats i amb la participació de la comunitat universitària, tenint especialment en compte la seguretat, l'accessibilitat i la sostenibilitat. La planificació haurà de comprendre igualment les iniciatives culturals, patrimonials i esportives com a part de la formació, de la convivència als campus i de la relació de la Universitat amb la societat.

La vocació de servei públic es projecta també sobre el territori. El Campus d'Ontinyent, plenament integrat en la nostra estructura, mostra com la col·laboració mantinguda amb la ciutat i la

comarca permet vincular una formació de qualitat amb les seues necessitats socials i econòmiques, i la seua evolució formarà part de la planificació general de la Universitat.

El valencià, com a llengua pròpia de la Universitat, forma part de la nostra identitat institucional, i la promoció del seu coneixement i del seu ús ha de ser compatible amb les competències plurilingües que requereix l'activitat acadèmica i científica. La projecció internacional ha de continuar integrant-se en la docència, la investigació i la vida universitària, ampliant les oportunitats de mobilitat, millorant l'acollida de l'estudiantat internacional i reforçant les aliances amb altres universitats. El desplegament de FORTHEM NEXUS durant 2027 permetrà aprofundir en el treball conjunt entre les universitats de l'Aliança i ampliar la participació de la comunitat universitària en les seues iniciatives. En l'àmbit de la cooperació, donarem continuïtat al nostre compromís davant les desigualtats i elaborarem un protocol institucional que permeti articular la resposta de la Universitat

davant situacions d'emergència humanitària.

La igualtat, el reconeixement de la diversitat, la inclusió i el benestar són exigències inseparables de la dignitat de les persones, de l'exercici efectiu dels seus drets i del caràcter democràtic de la Universitat, i han d'orientar transversalment les decisions i les actuacions de la institució. Avançarem en la prevenció de les violències masclistes, l'assetjament i qualsevol forma de discriminació, i reforçarem l'atenció i l'acompanyament especialitzats que ja prestem a les víctimes. La cura del benestar emocional, l'eliminació de les barreres que dificulten la participació plena de les persones amb discapacitat o amb necessitats específiques de suport educatiu i l'aplicació homogènia i rigorosa de les adaptacions requeriran igualment una atenció continuada.

Explicar i defensar la funció de la universitat pública exigeix també una comunicació capaç de reforçar el vincle amb la societat, mostrar la qualitat i la diversitat de la docència, la investigació i la

transferència que desenvolupem, facilitar l'accés al coneixement que generem i garantir una informació interna clara, accessible i útil per al funcionament de la institució. Amb aquesta finalitat, durant el curs elaborarem un pla de comunicació i posarem en marxa una plataforma que facilite l'accés als coneixements especialitzats del nostre professorat i personal investigador, tant als mitjans de comunicació com al conjunt de la societat.

Abans de concloure, vull expressar el meu reconeixement a la professora Pilar Serra Año. La seua magnífica lliçó inaugural ha explicat amb rigor i claredat com els avanços en l'estudi de la neuroplasticitat i en la pràctica de la fisioteràpia han transformat la manera d'entendre la recuperació funcional després d'una lesió neurològica i han contribuït a millorar l'autonomia i la qualitat de vida de les persones. La trajectòria acadèmica de la professora Serrà Año ha unit la docència i la investigació amb un ferm compromís institucional, primer com a vicedegana de la seua facultat i, durant els darrers quatre anys, com a vicerectora.

Vull agrair també el treball de totes les persones que han preparat aquest acte i, de manera especial, el de la secretària general, el Gabinet del Rector i els serveis que han intervingut en la seua organització i en l'elaboració de la memòria acadèmica. El reconeixement s'estén també als centres, departaments, instituts, serveis i unitats que han preparat l'inici del nou curs i fan possible el desenvolupament quotidià de l'activitat universitària.

I acabe. La fortalesa de la nostra institució resideix en el coneixement i l'experiència de les persones que la integren, en l'exigència amb què exercim les nostres funcions i en la disposició per deliberar, construir acords i convertir-los en decisions que facen avançar la Universitat. Des d'aquesta convicció i amb la confiança que naix del treball compartit, afrontem els reptes i les responsabilitats d'un nou curs acadèmic.

Moltes gràcies.

